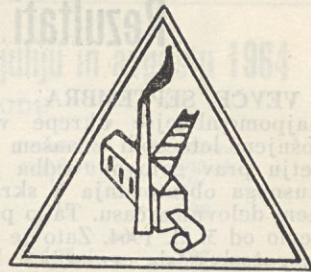

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV TOVARN CELULOZE, PAPIRJA IN KARTONA VEVČE-MEDVODE IN KOLIČEVO

Bivši škofijski dvorec v Goričanah pri Medvodah bo kmalu postal priljubljena izletniška točka, ker predstavlja bogat kulturni spomenik iz naše preteklosti, posebno privlačna pa bo stalna razstava iz zbirke etnografske zbirke

Rezultati polletnega obratovanja pri skrajšanem delovnem času v papirnici Količevo

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Po projektu, ki smo ga izdelali pred prehodom na skrajšani delovni čas, smo predvidevali, da bomo povečali našo proizvodnjo zaradi prehoda na neprekinjeno obratovanje, ki je omogočeno s prehodom na 42-urni delovni teden za 5,6%, kar pomeni 1.268 ton naših izdelkov več, kot v letu 1963. Rezultati prvega polletja nam dokazujejo, da so bila naša predvidevanja realna. V letošnjem prvem polletju smo proizvedli za 675 ton ali za 5,8% gotovih izdelkov več, kot v istem času lanskega leta. Za tako povečano proizvodnjo pa smo porabili 58.654 ur ali 7,7% ur manj, kot v prvem polletju lanskega leta. Če merimo produktivnost tako, da primerjamo količino proizvodnje na eno izoršeno uro in naduro, ugotovljamo, da smo proizvedli v prvem polletju lanskega leta na eno izoršeno uro 15,51 kg izdelkov, letos pa v istem času 17,53 kg ali za 14,6% več. V prvem polletju preteklega leta je odpadlo povprečno na enega zaposlenega poleg rednega delovnega časa še 17 nadur mesečno, letos v prvem polletju pa samo 3 nadure, čeprav smo skrajšali redni delovni čas. Povečano produktivnost je pripisati v glavnem zmanjšanju nadurnega dela. Poprečno je delal delavec v našem podjetju v prvem polletju lanskega leta 208 rednih ur + 17 nadur, to je skupno 225 ur mesečno, letos v istem času pa 182 rednih ur + 3 nadure, to je 185 ur mesečno. Delavec je torej v letošnjem letu delal povprečno 40 ur manj, kot v preteklem letu. Kljub temu, da je nadurno delo zelo omejeno, razni ukrepi zagotavljajo, da se bo še bolj zmanjšalo in bo uvedeno samo v najnujnejših primerih. Vzrok zmanjšanja nadur je uvedba četrte izmene, v ročni dodelavi papirja, kartona in lepenke, kjer se dela opravljajo ročno, pa zaradi dviga produktivnosti dela za 20%.

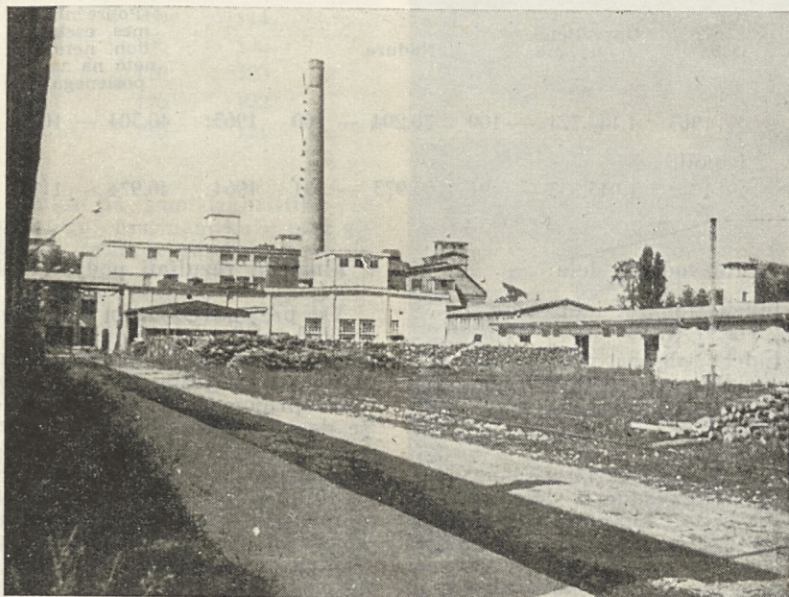
Zaradi dviga produktivnosti so se dvignili tudi osebni dohodki zaposlenih od 40.086 din povprečno v lanskem letu na 45.424 din neto v prvem polletju letošnjega leta. Čeprav so se osebni dohodki

ki zvišali, so narasla tudi sredstva skladov za 2,6%. Take rezultate smo dosegli kljub temu, da smo v letošnjem letu precej preseglji plan izvoza. V prvem polletju tega leta smo realizirali za 37,8% večji izvoz, kot v prvem polletju lanskega leta. Od skupne proizvodnje je odpadlo na izvoz letos že 15,8%, v prvem polletju lanskega leta pa 10,5% celotne proizvodnje. Če upoštevamo, da dosegamo pri izvozu občutno manjšo produktivnost in slabše finančne rezultate, se še povečajo uspehi, ki smo jih dosegli pri skrajšanem delovnem času. Kljub doseženim uspehom še niso izčrpane vse možnosti za dvig produktivnosti dela, vendar so že izkazani rezultati opravičili prehod našega kolektiva na 42-urni delovni teden.

Novi pravilnik v Vevčah

Pripravljen je nov pravilnik o delovnih razmerjih. O njem je razpravljala upravni odbor podjetja. Na osnutek pravilnika je dal nekatere pripombe in popravke. O pravilniku bo razprav-

ljal še delavski svet, predhodno pa je dan v razpravo ekonomskim enotam. Ko bo pravilnik z vsemi popravki in pripombami sprejet, bomo o njem poročali tudi našim bralcem.

Panorama tovarne papirja — Vevče

Ob 30. obletnici IV. pokrajinske konference KPJ za Slovenijo, ki je bila v gradu v Goričanah

Medvode, 18. septembra 1964 — Ob 30. obletnici IV. pokrajinske partijske konference, ki je bila v septembru 1934 v gradu v Goričanah, smo zaprosili predsednika pripravljalnega odbora za proslavo pri občinskem komiteju ZK Ljubljana-Siška tov. Lada Jelena, da nam pove nekaj besed o pomenu IV. pokrajinske partijske konference ter o proslavi 30. obletnice. Tov. Jelen je naši želji rad ustregel in med drugim dejal:

»Pred 30 leti je bila v gradu v Goričanah, ki stoji v neposredni bližini obrata Celuloze, IV. pokrajinska partijska konferenca za Slovenijo. Konferenci je prisostvoval tov. Tito, tovariši Boris Kidrič, Edvard Kardelj in Jože Brilej, pa so imeli na konferenci glavne referate. Za krepitev in razvoj Partije v Sloveniji je bila konferenca izrednega pomena. Monarho-fašistična diktatura kralja Aleksandra je prizadejala Partiji težke udarce tudi v Sloveniji. Toda že konec leta 1930 se je začelo z obnavljanjem partijske organizacije, ker se je v tem času vrnil iz zapora tov. Boris Kidrič. Začasno pokrajinsko vodstvo, pozneje začasni pokrajinski komitej, ki ga je vodil tov. Miha Marinko do maja 1934, si je prizadeval dobiti zveze z CK KPJ, ki je bil takrat v inozemstvu in z vsestransko aktivnostjo okrepiti partijsko organizacijo v Sloveniji. Konferenca v Goričanah predstavlja pravzaprav že zaključek obnove Partije v Sloveniji.

Pri obnavljanju Partije je veliko vlogo odigral ilegalni pa tudi legalni partijski tisk, uspešno delo z množicami, aktivizacija žensk pri političnem delu, usmerjanje in vodenje raznih demonstracij in štrajkov študentov, delavcev in kmetov. Vse to je v nekaj letih toliko utrdilo partijsko organizacijo, da policijski

režim stare Jugoslavije ni mogel več preprečiti vedno večje aktivnosti članov Partije. V času konference je v Sloveniji imela Partija že 328 aktivnih članov in 7 okrožnih komitejev. Na konferenci je bil izvoljen nov Pokra-

zbirka pokojne Skuškovce. Odprta bo tudi spominska soba, v kateri se je vršila IV. partijska konferenca. Ob 30. obletnici konference je pripravljalni odbor občinskega komiteja ZK skupno z organizacijami in društvi v občini

jinski komitej. Za sekretarja je bil izvoljen tov. Ivan Maček — Tesar, za člane pa: Jože Brilej, Franc Hočevar, Franko Otokar in Franc Šuštaršič. Tov. Kidrič in Kardelj sta bila takrat določena za drugo delo v Partiji. Odločilnega pomena za uspešnost konference je bilo sodelovanje ter pomoč tov. Tita, ki je po konferenci sporočil CK KPJ na Dunaj, da so v Sloveniji dobri pogoji za delo med delavci, kmeti in mladino. IV. partijska konferenca je za bodoče delo postavila odločnejšo orientacijo na organizacijo množičnih akcij, na ustvarjanje enotne fronte delavskega razreda in na enotno demokratsko gibanje ljudskih številna stavkovna gibanja, ki so v letih 1935-36 dosegla v Sloveniji višek v veliki stavki tekstilnih in gradbinskih delavcev.

Konferenca je bila namenoma organizirana v škofijskem dvorcu v Goričanah, da so bili udeleženci kar najbolj varni pred policijo. V resnici policija stare Jugoslavije ni nikoli izvedela za kraj in udeležence konference. V okviru priprav za proslavo bo grad v Goričanah delno restavriran ter bo v njem odprta stalna izvenevropska etnografska zbirka. Glavni del zbirke predstavlja japonsko-kitajska

Ljubljana — Šiška pripravil naslednji program prireditev:

Nedelja, 6. septembra 1964:
— ob 9. uri: Javni gasilski nastop na igriščih TVD Partizan v Medvodah.

Nedelja, 6. septembra 1964:
— ob 9,30: Avto-moto društvo Medvode priredi motorizirano povorko iz Medvod v Goričane.

— Ob 15. uri: Turistično društvo Zbilje priredi na Zbiljskem jezeru tekmovanje s čolni in ljudsko rajanje.

— Ob 19. uri: Beneška noč na Zbiljskem jezeru.

Sobota, 19. septembra 1964:
— Ob 15. uri: Tekmovanje kegljaških klubov.

— Ob 17. uri: Promenadni koncert pred tovarno »Color« v Medvodah.

— Ob 19. uri: Glasbeni koncert v kinematografski dvorani v Medvodah.

Nedelja, 20. septembra 1964:
— Ob 8. uri: Nadaljevanje kegljaškega tekmovanja.

— Ob 9. uri: Športne igre na igriščih TVD Partizan v Medvodah. Tekmovanje strelskih društev.

Sobota, 26. septembra 1964:
— Ob 16. uri: Otvoritev obnovljenega doma TVD Partizan.

— Ob 17. uri: Patrolni pohodi, ki jih organizirajo ZROP, ZB, ZMS, PD in TD. Kresovi.

Nedelja, 27. septembra 1964:
— Ob 9. uri: Zborovanje v spomin na 30. obletnico pokrajinske konference KPJ za Slovenijo pred gradom v Goričanah.

Po zborovanju otvoritev etnografskega muzeja v gradu. Torek, 29. septembra 1964:
— Dopoldne: Pionirski pohod od spomenika do spomenika in ob 10. uri zborovanje pionirjev občine Ljubljana-Siška pred gradom v Goričanah.

Pri prireditvah sodelujejo godbe na pihala in pevski zbori.

V imenu pripravljalnega odbora bi želel, da bi bile prireditve ob 30. obletnici konference čim bolj uspešne, da bi tako primerne proslave tako važni mejnik v razvoju partijske organizacije v Sloveniji.

Vevče - Medvode NA SEJMIH

Na predlog komercialnega oddelka je bilo na UO sklenjeno, da se bomo drugo leto udeležili mednarodnih sejmov v Milanu, Frankfurtu, Budimpešti in Teheranu. Namen teh udeležitev je, da bi poizkušali dvigniti nivo našega izvoza v Italijo, Zah. Nemčijo in na Bližnji vzhod. Razen tega pa specifičen način razstavljanja omogoča, da pridobimo koristne informacije ter pregled čez dosežke drugih proizvajalcev v naši stroki.

Delo svetov ekonomskih enot je treba poživiti

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Že dva meseca je minilo, odkar smo na volitvah izvolili člane delavskega sveta ter istočasno tudi člane svetov ekonomskih enot. Za delavski svet lahko trdimo, da je z uspehom začel svoje delo. Drugače pa je s sveti ekonomskih enot; doslej so se sestali samo enkrat, čeprav statut določa, da morajo biti sestanki najmanj enkrat v mesecu. Na prvih sestankih so bile izvoljene komisije svetov, niso pa še začele reševati vprašanj, za katera so pristojni. Ko skušamo ugotoviti vzroke takega stanja, ne moremo mimo dejstva, da je samoupravljanje v ekonomskih enotah relativno slabo razvito in, da smo že več let na začetni stopnji razvoja. Že prejšnji sveti niso pokazali pričakovanih uspehov. To bi lahko deloma opravičili s tem, da niso imeli v nobenem samoupravnem aktu določenih svojih pravic in dolžnosti. Tako so se večkrat pojavljala vprašanja, kje in kako naj delajo. Sedaj pa se je to stanje bistveno spremenilo. V 142. členu statuta Papirnice Količevo ter v drugih določbah tega akta so našteje pravice in dolžnosti svetov ekonomskih enot, njihovih komisij ter način dela. Že bežen pogled v statut pove, da imajo sveti pomembne pristojnosti; odločajo o sprejemu in odpovedovanju delovnega razmerja delavcev v ekonomskih enotah, dajejo predloge delavskemu svetu s področja razdeljevanja osebnih dohodkov, razpravljajo o planih, dajejo predloge v zvezi z organizacijo dela, vzdrževanjem strojev in drugih naprav itd. Sveti morajo torej reševati vsa vprašanja, ki jih najbolj poznajo. Opaža se, da vse preveč radi čakamo rešitve od zgoraj, premalo pa se zavedamo, da smo samoupravljalci in ne upamo si prevzeti odgovornosti za svoje odločitve. Samoupravljanje je ena temeljnih pravic vsakega delovnega človeka, ki pa seveda zahteva, da ji namenimo nekaj prostega časa nedvomno pa tudi poznavanje dejanske problematike v podjetjih. To šele omogoča in je pogoj kvalitetnega samoupravljanja.

Na prvih sestankih svetov so bile izvoljene naslednje komisije:

- komisija za sprejem in odpovedovanje delovnih razmerij,
- komisija za delitev osebnih dohodkov in
- disciplinska komisija,

ki imajo konkretne naloge. Treba je odločati o sprejemu novih delavcev, rešiti določena vprašanja o razdeljevanju osebnih dohodkov (druga ekonomska enota), treba je ukrepati proti kršitvam delovne discipline itd. Da bi bili samoupravljalci kos svojim nalogam, je treba, da spoznajo osnovne določbe pravilnikov in poslovnikov podjetja ter zakona o delovnih razmerjih, ki se nanašajo na sklepanje delovnega razmerja, na disciplinsko in materialno odgovornost, način delitve osebnih dohodkov itd. V ta namen bo strokovna služba organizirala izobraževalne tečaje. Od tistih, ki so jim tečaji namenjeni, je odvisno ali bodo uspeli in dosegli svoj namen. Pogoji za uspešno delo so, treba je samo več prizadevnosti in več zavesti, da smo samoupravljalci.

— O —

(Nadaljevanje z 2. strani)

Struktura delitve dohodka:

Elementi	Po metodologiji Zr 1963		Po sedanji metodologiji	
	1963	I. poll. 1964	63-100	I. poll. 1964
1	2	3	4	5
Cel. dohodek	100	100	53	100
Porab. sred.	60	57	51	61
Neto produkt	41	45	59	39
Dohodek	18	23	68	21
Čisti dohodek	15	19	68	19
Osebn. dohodek	11	14	65	14
Bruto skladi	4	5	91	5

V kolonah 5 in 6 je navedena struktura in dinamika po metodologiji za sestavljanje periodičnega obračuna za I. polletje 1964, ki že upošteva vse nove predpise, ni pa primerljiva z letom 1963 zaradi vplivov teh novih predpisov.

Na osnovi doseženih rezultatov in ugotovljene delitve dohodka po metodologiji za leto 1963 ugotavljamo naslednje gibanje ekonomičnosti, rentabilnosti, družbenoekonomske produktivnosti in stopnje akumulacije.

Ekonomičnost: nam kaže vsota celotnega dohodka, ki odpade na milijon poslovnih stroškov brez prometnega davka.

L.1963 1.581.000 = 100
I. poll. 64 1.691.000 = 107

Rentabilnost nam kaže vsota dohodka, ki odpade na milijon celotnega dohodka.

Mesec — razdobje	Nominalni OD neto mesečno na zaposlenega	Ziviljenjski stroški	Realni OD neto mesečno na zaposlenega	Družbeno-ekonomska produktivnost	Tehnična produktivnost
I	108	104	104	91	107
I—II	109	104	105	88	114
I—III	117	105	112	106	122
I—IV	117	106	111	116	125
I—V	118	107	111	116	122
I—VI	120	107	115	130	121

Podatki o gibanju življenjskih stroškov so vzeti iz »Mesečnega statističnega pregleda SRS«. Podatki v januarju in februarju za družbenoekonomske produktivnosti so neugodni zaradi nizkega koeficienta plačane realizacije.

Ob zaključku lahko pogledamo, kako smo v I. polletju izpolnili kriterije, ki so bili postavljeni za prehod na 42-urnik. Baza je 1963.

1. Proizvedli smo 543 ton več celuloze in 1.661 ton več papirja.
2. Maso narodnega dohodka iz leta 1963 smo dosegli 59%.
3. Stopnja akumulacije je porasla na 117.
4. Poprečni osebni dohodek na zaposlenega se je povečal na 120.

L. 1963 0,180 = 100
I. poll. 64 0,228 = 126

Družbenoekonomske produktivnosti nam kaže vsota neto produkta na opravljeno in plačano uro (neto produkt korigiran za izpadli prometni davek pri izvozu).

L. 1963 1.179 = 100
I. poll. 64 1.550 = 130

Stopnja akumulacije nam kaže odnos med neto produktom (korigiran), zmanjšanim za celotni osebni dohodek in poprečno vloženi osnovni sredstvi.

L. 1963 = 100
I. poll. 64 = 117

Z ozirom na aktualno problematiko usklajanja osebnih dohodkov in produktivnosti prikazujemo gibanje osebnih dohodkov in produktivnosti ter življenjskih stroškov. Tabela je kumulativna, baza je 1963.

Kako pa smo izkoristili več prostega časa, nam kaže tudi gibanje izdatkov za izobraževanje kadrov:

L. 1963 13.968.000 = 100
I. pol. 1964 11.977.000 = 86

V polletju 1964 smo torej porabili za ca. 2.000.000 manj kot vse leto 1963.

Smatramo, da je ta orientacija pravilna, in da so izdatki za izobraževanje, tj. investiranje v kadre zelo upravičeni in smotni, zlasti na našo proizvodno perspektivo. To kaže tudi na intenzivno in vsestransko dejavnost izobraževalnega centra ter na pravilni interes članov kolektiva in organov upravljanja. F. R.

Gibanje proizvodnje v mesecih juliju in avgustu 1964

VEVČE - MEDVODE

	Plan %	Doseženo v juliju %	Doseženo v avgustu %
Papir	100	115	108
Celuloza v obratu			
Medvode	100	105	107
Pinotan	100	101	98
Lesovina	100	74	84
Belj. celuloza v obratu			
Vevče	100	76	68

Kot je razvidno iz gornjih indeksov, je bila proizvodnja papirja v mesecu juliju znatno nad planiranim obsegom, v mesecu avgustu pa se je proizvodnja občutno znižala. Na to znižanje je vplivala predvsem sestava proizvodnega programa, ki je v tem mesecu vseboval zahteven asortiment z nizkimi gramaturami in pa številni zastoji na papirnih strojih zaradi izklopov električne energije.

Proizvodnja lesovine se je gibala v preteklih dveh mesecih precej pod planirano količino, kar je posledica zastojev zaradi redukcije el. energije. To stanje se je proti koncu meseca avgusta normaliziralo, kar je razvidno tudi v doseženem boljšem uspehu v tem mesecu.

Belilnica v obratu Vevče je obratovala z zmanjšano zmogljivostjo in smo v začetku meseca septembra s proizvodnjo beljene celuloze dokončno prenehali zaradi zastarelosti obrata.

Proizvodnja celuloze v obratu Medvode je bila izredno visoka, v mesecu avgustu pa je celo dosegla rekord, kar je posledica minimalnih zastojev na kahalnikih.

Stopnja izkoriščenja osnov. proizv. zmogljivosti

	I. poll. 1964	Julij	Avgust
PE Vevče	87,9	83,6	88,8
PE Medvode	89,9	98,9	99,7

Poročilo o proizvodnji za mesec avgust 1964

PAPIRNICA KOLIČEVO

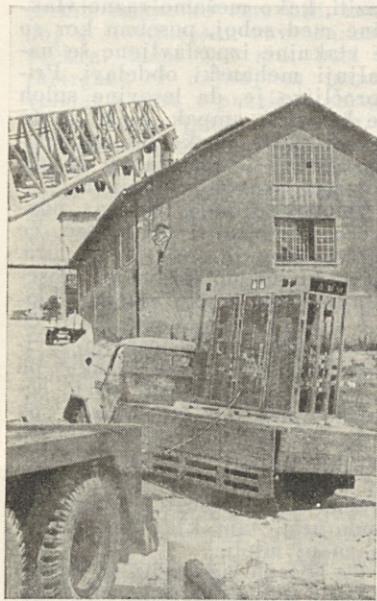
Neto proizvodnja

	Plan %	Izvršitev v avg. %	Izvršitev let. plana %
Papir	100	91,2	58,42
Karton	100	112,2	71,34
Lepenka	100	106,0	68,26
Skupaj	100	108,5	69,12

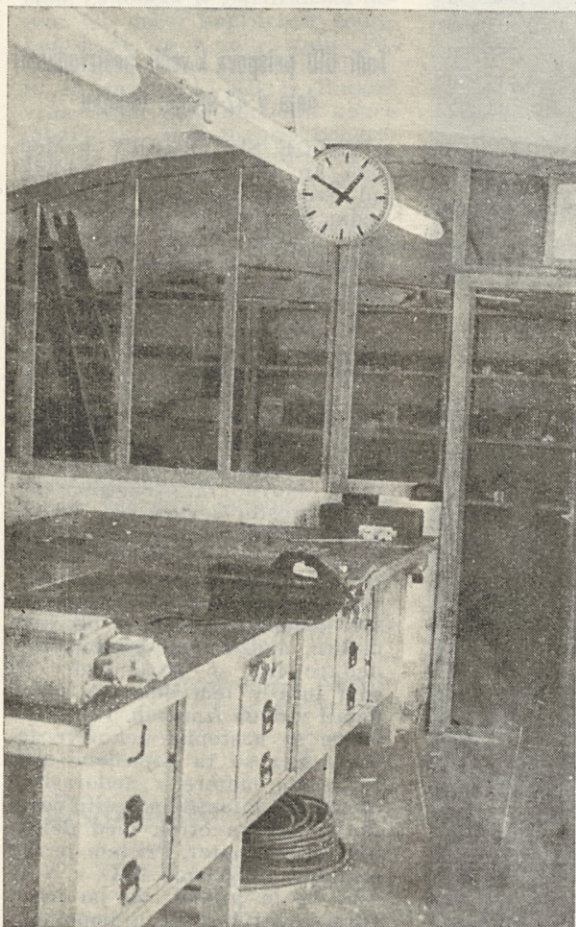
Bruto proizvodnja

PS I	100	95,4	70,5
PS II	100	104,5	74,7
KS I	100	102,5	68,1
KS II	100	105,4	67,9
LS	100	106,8	58,9
Skupaj	100	104,5	67,7

Proizvodnja je v preteklem mesecu potekala v redu. Neto proizvodnja papirja je bila sicer nekoliko manjša zaradi zaloga nepredelanega papirja, kar pa je bilo v skladu s planom. V septembru je bila proizvodnja na strojih prekinjena zaradi letnih reparatur, s planom pa je bila predvidena v tem času dodelava zaloga nedovršene proizvodnje papirja in lepenke.

Medvode — V času remonta se je v naši poslovni enoti precej preuredilo. Tako je bila delno izpopolnjena tudi električna centrala in priprava kisline. Za čim hitrejši potek del nam je efektno pomagal tudi avtomobil z dvigalom (V. B.)

Medvode — Novo preurejena električna delavnica nudi sorazmerno primerne delovne pogoje našim električarjem. Z razširitvijo v nekdanje skladišče maziv so pridobili nujno potrebne prostore. Tako imajo sedaj urejeno delavnico, malo priročno skladišče in pa tudi garderobo z umivalnico

INFORMACIJA

o učinkih v zvezi z zvišanjem nabavnih cen nekaterih vrst surovin in znižanjem davka na promet proizvodov

KOLIČEVO, SEPTEMBRA

1. V Uradnem listu SFRJ št. 50/64 so bile objavljene nove stopnje davka na promet proizvodov, ki naj delno nadomestijo zvišanje cen celuloznega lesa, celuloze in lesovine. Pregled starih in novih stopenj prometnega davka za proizvode, ki jih proizvaja naše podjetje, je naslednji:

Tar. št.	Imenovanje	Prejšnje stopnje %	Stopnja %
89	Brezlesni pisalni in tiskovni	21	13
94	Specialni brezlesni pap. — filter	29	24
95	Težko propustni papirji	28	19
96	Srednje fini papirji — kuler	13	7
97	Toaletni, pelir, tanki, barvni papir	25	20
98/2	Navadni tanki pap. — celulozna vata	29	25
91/1	Zavijalni papirji	8	8
99/3	Sestavljeni kartoni fini	33	30
99/4	Sestavljeni kartoni navadni	31	28
93/2	Lepenka embalažna in druga	4	2
93/1	Lepenka specialna	19	12

Stopnje prometnega davka veljajo od dneva objave v Uradnem listu, tj. 18. julija 1964, uporabljajo pa se od 19/7-1964 dalje.

Na podlagi obračuna prodaje za I. polletje smo po priloženi tabeli izvršili obračun davka na promet proizvodov, po starih in novih stopnjah. Iz obračuna sledi, da nam znižanje stopenj dpp. da skupni učinek v znižanem prometnem davku v znesku 87.634.265 din.

2. Zvezni urad za cene je s svojo odločbo št. 1341/2 z dne 31/7-1964, odobril nove prodajne cene za celulozo in lesovino, ki naj veljajo od 18/7-1964 to je od dneva, ko so se znižale stopnje davka na promet proizvodov. V tej zvezi nam je tovarna Videm-Krško dne 1/8-1964 poslala pismo, v katerem nam sporoča nove cene za celulozo in lesovino, ki so naslednje:

si beljena celuloza — smreka I. a	141 din/kg
si beljena celuloza — smreka II. a	127 din/kg
si beljena celuloza — smreka pergamin	165 din/kg
si beljena celuloza — listavci I. a	124 din/kg
si nebeljena celuloza — smreka I. a	128 din/kg
si nebeljena celuloza smreka — II. a	115 din/kg
si nebeljena celuloza — smreka III. a	102 din/kg
si nebeljena pergamin — smreka	147 din/kg
lesovina	70 din/kg

Vsi ostali kupo-prodajni pogoji ostanejo nespremenjeni, oz. veljajo dosedanja pogoji.

Na podlagi priloženega pregleda o porabi surovin za I. polletje 1964 je razvidno, da znaša povečanje materialnih stroškov zaradi povišanih cen celuloznega lesa, celuloze in lesovine 111.503.429 din.

3. Povečanje stroškov zaradi višjih nabavnih cen premoga znaša:

Vrsta premoga	Porabljene količine v tonah	Povišanje cene po toni	Znesek povišanja din
Trbovlje — zdrob	2.064	670	1.382.880
Zagorje — zdrob	2.304	500	1.152.000
Kočevje — zdrob	1.393	1510	2.103.430
Kočevje — oreh	971,5	780	757.770
Velenje — grah	12.340	280	3.455.200
Banoviči — oreh	31,5	780	24.492
			8.875.772

4. Povečanje stroškov zaradi višjih nabavnih cen električne energije znaša:

— porabljene količine	Kwh	2.721.851
— vrednost po starih cenah	din	53.411.543
— povišanje 26,57%	din	8.877.447

5. Povečanje stroškov zaradi višjih cen pri ostalem materialu in storitvah 4.811.724 din.

6. Rekapitulacija

— Povišanje stroškov zaradi višjih nabavnih cen	134.068.372 din
— Znižanje davka na promet proizvodov	87.634.265 din
— Zmanjšanje dohodka	46.454.107 din

Iz navedenega sledi, da bi naše podjetje, če bi veljale vse izpremembe od 1. januarja letošnjega leta, za I. polletje izgubilo 46 milijonov 434.107 din. Ker pa so med tem nastale pri delitvi dohodka (kot so bili bralci že obveščeni v predpretekli številki našega lista) razne spremembe, ki puščajo gospodarskim organizacijam z ukinjenim prispevkom na izredne dohodke in prispevkom na družbene investicijske sklade večja sredstva, bo znesek ostanka čistega dohodka približno isti kot po periodičnem obračunu za prvo polletje.

Vendar se nam zdi ob tej priliki umestno pripomniti, da naše podjetje na podlagi oprostitev nekaterih dajatev ni pridobilo ničesar, temveč lahko spričo nenehnega naraščanja cen pričakujemo zmanjšanje sredstev podjetja.

(Nadaljevanje in konec)

Če primerjamo te rezultate s tistimi, ko smo uporabljali v poprečju 23 % topolovega lesa, vidimo, da je bila poprečna proizvodnja dnevno 11.950 kg, poraba energije pa je ostala enaka. Stopnja mletja se je zvišala na 68° SR, vendar je bil tudi procent trsk manjši in je znašal pri pihani 0,30% in pri zvitkih 0,08%, kljub temu da je proizvodnja porasla za ca. 1000 kg pri isti porabi energije.

Velik vpliv imajo tudi same lastnosti lesovinskih vlaken, ki jih dodajamo k papirni snovi. Vlakna, ki so votla, se običajno pri obdelavi lomijo in je zato njihova jakost slabša. Če so vlakna elastična in upogljiva, se lahko v papirni plasti tesneje prilgajo in opletajo med seboj, kot toga vlakna, zato je zračni prostor med vlakni majhen, trenje pa veliko, ter vzporedno s tem tudi višja natezna trdnost in prostorninska teža. Stopnja vpijanje in prodor zraka pa sta manjša. Enako je tudi stopnja odvodnjavanja večja pri togih vlaknih.

Znaten vpliv ima dodatek lesovine pri papirjih z visokim procentom le-te. Zato moramo paziti, kako mešamo razne vlaknine med seboj, posebno ker so te vlaknine izpostavljeni še nadaljnji mehanski obdelavi. Priporočljivo je, da lesovine sploh ne bi mleli, ampak, da bi jo že zaradi njene visoke stopnje mletja (70° SR) le dodajali k že obdelanim drugim vlakninam.

Mnogokrat nam lesovina povzroča nevšečnosti pri vnosu, če njena stopnja mletja variira. Kajti tu imamo težave pri doseganju vedno enake začetne stopnje mletja v holandcu. Kajti če imamo npr. enkrat lesovino z visoko stopnjo mletja, drugič pa z nizko, bomo morali prvič celulozo manj mleti, drugič pa bolj, če hočemo doseči enako stopnjo mletja moramo mleti cene snovi. Razumljivo je, da bodo mehanske lastnosti nihale in bodo nižje tam, kjer smo celulozo manj mleli.

Če hočemo ugotoviti, na katero stopnjo mletja moramo mleti celulozo pri različnem vnosu, se običajno poslužujemo naslednje enačbe:

$$\begin{aligned} \% \text{ cel.} \times X^{\circ} \text{ SR} + \% \text{ pap. odp.} \times \\ \times X^{\circ} \text{ SR} + \% \text{ les.} \times X^{\circ} \text{ SR} = \\ = 100 \% X^{\circ} \text{ SR} \end{aligned}$$

V to enačbo vstavimo odstotek surovin, ki so predpisane po

Tudi DID prispeva k večji proizvodnosti dela v 42-urnem tedniku

VEVČE, SEPTEMBRA — Medtem ko vsi proizvodni oddelki od uvedbe 42-urnega delovnega tedna in tudi že prej delajo v treh oziroma štirih izmenah, je oddelek ročne dodelave papirja, kjer so zaposlene samo ženske, obratoval samo od 6. do 13. ure.

S povečano proizvodnjo pri PS je postal oddelek ob tem načinu dela ozko grlo v nemotenem odvijanju proizvodnega procesa. Čeprav prostorna papirna dvorana je vendar postala premajhna za dodelavo 100 in več ton papirja dnevno in premajhen delovni prostor za več kot 200 delavk. Ta dva vzroka in še nekaj drugih kot npr. zračenje prostora, kopičenje nedovršene proizvodnje, sanitarni prostori, zvrstitev k toplim obrokom ob času malice, nadzor nad proizvodnjo, nadure itd. so narekovale, da smo tudi v tem oddelku začeli delati v dveh izmenah. Pri uvedbi pa so nastopile nekatere težave. Ker so tu zaposlene skoraj same matere z nedoraslimi otroki, je bilo treba rešiti vprašanje varstva otrok med delovnim časom mater. Pri tem je rad pristopil na pomoč DID v Vevčah, ki je pristal, da bo nudil varstvo otrok tudi v popoldanskem času. S tem je nedvomno tudi ta ustanova prispevala k odvijanju nemotene proizvodnje in porastu proizvodnje.

Lesovina kot surovina za proizvodnjo papirja

vnosu in stopnji mletja teh surovin. Za celulozo pa vstavimo samo odstotek, stopnjo mletja pa bomo izračunali. Na desni strani enačbe pa vstavimo 100% in pomnožimo s stopnjo mletja papirne suspenzije za določen papir, za katerega računamo.

Poglejmo najprej naslednjo analizo, ki sem jo izdelal v labo-

ratoriju v papirnici Količevo in nam kaže vpliv kvalitete lesovine na vzorec, ki je bil izdelan iz 50% sulfidne celuloze II a, mlete na 68° SR in 50% lesovine treh kvalitet. Prva lesovina je imela 73° SR in 0,19% trskavosti, druga 62° SR in 0,35% trsk in tretja 52° SR in 0,25% trsk.

Vnos	gr/m ²	Raztezn. %	Utržna dolžina m	Debelina mm	Vol. teža g/cm ³
50% cel.					
50% les. 73° SR	92	2,2	3650	0,180	0,530
50% cel.					
50% les. 62° SR	91	1,9	3480	0,202	0,480
50% cel.					
50% les. 52° SR	89	1,8	3100	0,201	0,402

Iz zgornje tabele je razvidno, da nam z znižanjem kvalitete lesovine padajo mehanske lastnosti vzorca. Lesovina, ki je bila najmanj trskava, daje tudi boljše rezultate. Kajti vsi ti vplivi in razlike, ki se pojavljajo in jih vidimo v tabeli, so posledica kvalitete lesovine, saj je bila celuloza (50%) vedno ista.

Vendar pa pri papirjih ne vpliva na njihove mehanske lastnosti samo kvaliteta lesovine, marveč tudi procent dodane lesovine. O tem nam pa pove naslednja analiza, kjer sem mešal različne procente lesovine in celuloze. Uporabil sem lesovino slabše kvalitete s stopnjo mletja 52° SR in trskavostjo 0,25% in sulfidno celulozo II a mleto na 68° SR.

Vnos	gr/m ²	Raztezn. %	Utržna dolžina m	Debelina mm	Vol. teža g/cm ³
100% cel. II a 68° SR	101	2,5	4080	0,145	0,700
90% cel.					
10% les.	94	2,1	3860	0,154	0,610
70% cel.					
30% les.	96	1,9	3650	0,190	0,501
50% cel.					
50% les.	89	1,8	3100	0,201	0,402
30% cel.					
70% les.	92	1,7	2370	0,236	0,388
10% cel.					
90% les.	87	1,4	1350	0,250	0,348
100% les.	85	1,3	750	0,221	0,339

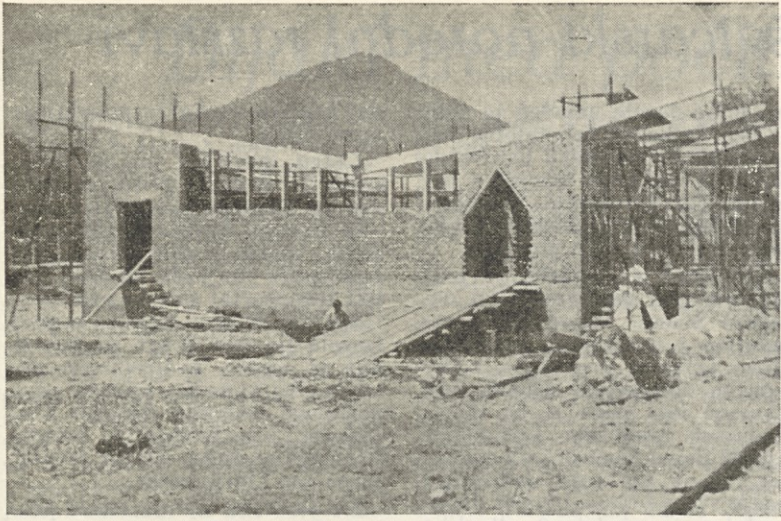
Iz navedenih tabel vidimo, da ni torej važno samo, kakšno lesovino dodajamo, marveč tudi koliko dodajamo lesovine, s čimer padajo mehanske lastnosti

papirja. Zlasti pa je to občutno, kadar dodajamo visok procent slabe lesovine, ki je kvalitetno slaba.

F. F.

Medvode — Tale fotografija nam kaže, da je na našem lesnem prostoru tudi precej dolgega lesa. Stanje pa se je medtem precej izboljšalo zaradi uporabe motorne žage (V. B.)

Medvode — Gradnja skladišča klora se je nekoliko zavlekla, vendar pa sedaj vidno napreduje. Ta oddelek je dejansko nujno potreben za normalizacijo delovnih pogojev v belilnici. Občutno pa bo pri tem povečana varnost obratovanja in zelo razbremenjen naš transport

Drobne novice

VEVČE, SEPTEMBRA — Po dogovoru in na prošnjo Zveze študentov Jugoslavije a v sklopu mednarodne zveze, prakticira v podjetju študent ekonomske fakultete iz Nürnberga Jorde Dietmar. Njegova praksa traja dva meseca. Doslej je že precej spoznal podjetje. Zlasti je opazil enake pravice in dolžnosti članov kolektiva. Zanima pa ga gospodarski sistem in sistem samoupravljanja delovnih kolektivov.

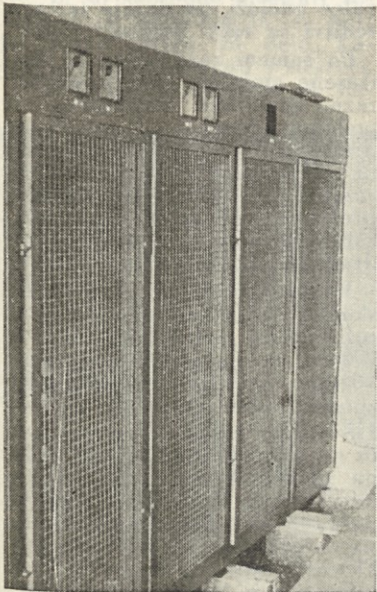
*

Upravni odbor podjetja je zahteval poročilo o organizaciji avtoparka v PE Vevče. Poleg nekaterih dobrih strani je poročilo navajalo tudi pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti.

Mnenja so bili, da zadolžitve posameznih voznikov za vozila niso do kraja precizirane. Pomanjkljiva je tudi evidenca zastojev vozil zaradi okvar. Vzrok okvare same tudi ni nikdar dovolj točno ugotovljen. Vozila uporabljajo vozniki, ki nimajo potrebnih kvalifikacij, čeprav je skoraj preveč dobrih voznikov. Urediti je treba odnos neresnih in po hitrih voznjnih znanih voznikov do vozil, posebno pozornost pa posvetiti onim, ki so nagrnjeni k pijaci.

Ob ugotavljanju vzrokov za okvare na vozilih in celo za manjše karambole pri notranjem in zunanem transportu, je le preveč popuščanja, kar pomeni potuho in morda začetno pot k prometnim nesrečam.

Stanje dolžnikov se je zadnje čase nekoliko izboljšalo, tako da so obveznosti do podjetja manjše tako pri kupcih na domačem tržišču, kakor tudi na inozemskem.

Medvode — Na sliki je del novega stikalnega sistema naše električne centrale. Tudi ta izboljšava je, poleg ostalih dobrih lastnosti, delček izboljšave zaščite ljudi (V. B.)

Reklamacije

Čeprav se kvaliteta papirja ob vedno večji pazljivosti proizvodnih delavcev iz dneva v dan boljša, se vendar še dogaja, da nam kupci reklamirajo nekatere izdelke. Tako je naš stalni dolgotletni kupec od firme Calmbach poslal nekatera opozorila o dobavah brezlesnih papirjev. Kupec je pohvalil našo kvaliteto, ni pa bil zadovoljen s pakiranjem, etiketiranjem in signiranjem njegovih naročil. Opozarja tudi, da je papir prišel v njegovo skladišče valovit, pri čemer so bili zgornji paketi v vsaki paleti domala neuporabni. Tudi pri dobavi papirja v zvitkih opozarja, da so bili zvitki le delno signirani, manjka pa oznaka gramature in širine zvitkov, zaradi česar je moral sam papir previjati. Pritožuje se tudi na slabo sortiranje papirja, saj je našel v posameznih risih veliko število raztrganih pol papirja. Po izjavi vodje oddelka ročne dodelave je pri tem kriva skupina prebiralk, ki je naročilo preslabo in premalo natančno prebirala.

Pri vsem tem mora podjetje znižati ceno proizvodov, kar je izguba na dragocenih devizah. Take reklamacije bi bile opravičljive, če nam bi strojni park ne dopuščal izdelovati kvalitetnega papirja, ali če bi surovine ne bile kvalitetne. Iz reklamacije same pa opazamo, da je vsemu kriva le malomarnost in nezadostna pazljivost pri delu nekaterih delavcev oz. delavk v ročni dodelavi papirja in v skladišču. Trdno smo prepričani, da bo v bodoče vodstvo oddelkov povečalo kontrolo dela, osebje pa si bo bolj prizadevalo pri vsakdanjem delu.

Odpoved

UO je na predlog ekonomske enote »energija« in na predlog direktorja, po ugotovitvah krivde, odstranil z dela Miljenka Klobučarja — strojnika v KC Vevče. Ugotovljeno je bilo, da je omenjeni strojnik napravil več disciplinskih prekrškov kot: neredno prihajanje na delo, zapuščenje delovnega mesta med delovnim časom in pa pogosta vinojenost. Zadevo je že obravnavalo tudi disciplinsko sodišče.

Posojilo

Gozdnemu gospodarstvu Bled bomo odstopili iz retencijske vsote podjetja devize v višini 20.000 DM za nabavo 1 traktorja Mercedes-Unimog, ki ga bodo uporabljali za odvoz gozdnih asortimentov, pretežno celuloznega lesa iz predelov kamor težka vozila ne morejo. Ker nam GG stalno dobavlja kvaliteten les za našo proizvodnjo, je tako sodelovanje povsem opravičljivo in umestno.

Partizanski pohod ob dnevu vstaje 22. julija

VEVČE, SEPTEMBRA — V obratu Vevče je med člani kolektiva zaposlenih tudi 58 borcev in bork NOV. Imajo odbor, ki skrbi za razna združevanja. Letos so posebno lepo proslavili narodni praznik 22. julij. Takole pišejo:

Praznovanje dneva vstaje smo organizirali aktivni borci NOV ob podpori upravnih in političnih organizacij poslovne enote Vevče. S kratko zamudo, ob zelo ugodnem vremenu, je odpeljal avtobus po dolenski magistrali preko Novega mesta pod obronke Gorjancev, v partizansko vas Ruperč vrh. Pred združenim domom nas je čakala skupina članov ZB in vodja tamkajšnjega gostišča, nekdanji naš sodelavec tov. Franc Repše.

Po zajtrku in krajšem počitku je bila komemoracija pred spomenikom padlih 14 tovarišev — borcev, ki so dali življenja za svobodo. Le 2 od njih sta znana.

Po komemoraciji se je razvila kolona v partizanski tabor, ki ga je v ta namen pripravila tamkajšnja organizacija ZB. Ob tabornem ognju smo obujali spomine na nekdanje partizanske čase in nekaj dogodkov tudi ponazorili. Pripovedovali smo si o težkih časih, ko smo bili težak boj s številnejšim sovražnikom, večkrat lačni kot siti, boski in raztrgani, v najhujšem mrazu, vendar z vero v pravično zmago. V mislih smo ponovili pohode, ki so pili kri, od borb in drugih tegob, izmučenih borcev. Spominjali smo se tistih tovarišev, ki so za nas in našo svobodo darovali življenja.

Imeli smo točno določen program partizanskega pohoda. Izbran je bil tudi štab pohoda z vsemi ustreznimi funkcijami, od komandanta do intendanta. Seveda nismo pozabili tudi fotoreporterja, ki je bil še novinec-amater, kot nekoč. Določili smo tudi stražarsko mesto. Izven načrta je bil na iniciativo tov. Dr. glina organiziran napad na taborišče. Partizansko oz. ljudsko sodišče za »ujetnike in kršitelje« partizanskega reda je tudi delovalo. Rezultat tega je bil, da je sojeni pristal hrbtno na tabornem ognju. Hujših posledic ni bilo, ker je bil obtoženec, kjub visoki starosti in hudi revmi še dovolj uren, da je odskočil in se mu niso vmele hlače.

Taborili smo kot nekdanj, le z razliko, da se nam ni bilo treba bati resničnega napada, zato je harmonikaš veselo potegnil svoj meh. Zadonela je partizanska pesem. Ob dobri kapljici ni manjkalo humorja in dobre volje. Počutili smo se res kot tovariši, zato so zastopniki ZB iz Ruperč vrha ostali med nami do konca taborjenja. Med tovariškim srečanjem so izrazili željo, da bi tudi oni radi obiskali naše kraje, saj so se nekateri borili v naši neposredni bližini: na Pugledu, Orlah, Molniku in Urhu. Naša dolžnost je, da jim pripravimo dostojen sprejem ob podpori naših političnih organizacij.

Se si želimo takih izletov, saj se med seboj spoznavamo, obujamo spomine na težke čase, zaželeno pa je, da se takega izleta udeležujemo v večjem številu. Predvsem pa si želimo, da se spozna z nekdanjim delovanjem partizanov današnja mladina, da bo znala ceniti in spoštovati sadove štiriletne borbe.

Preko »Našega dela« se zahvaljujemo vsem organom za materialno pomoč pri organizaciji partizanskega pohoda.

Aktivni borci NOV

Dopisujte

v

NAŠE DELO

Ne veliko, vsi pa so se s srcem podali proti spomeniku

Položili smo venec padlim

Udeleženci — borci, člani kolektiva na partizanskem pohodu

Po 21 letih spet ob tabornem ognju

Akropola — Foto Zule

Menjava straže pred kraljevim dvorcem — Foto Zule

Deset dni po Grčiji

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Itea, Delfi, Pirej, Atene, Iraklion na Kreti, Knosos, Katakalon, Corf je bil program 10-dnevnega bivanja v Grčiji. Z ladjo Lastovo smo odpotovali z Reke in se prvo ustavili v Dubrovniku. Naslednji dan smo že pluli mimo Bara in Ulcinja. Prvi potniki so tu že uspešno preboleli morskbo bolezen, drugi, ki nas je to še čakalo, smo z zavistjo gledali nanje.

Mimo dokaj nezanimive albanske obale, kjer nismo srečali niti ene same ladje, smo prispeli v grške vode in hitro opravili carinske formalnosti. Itea je bilo prvo grško pristanišče in ne daleč stran svetovno znano svetišče Delfi. Celi roji turistov, opremljenih z najmodernejšimi dosežki tehnike na področju fotografije, vsi svetovni jeziki, se tu strnejo v eno samo željo, videti vse, pa čeprav si potem bolan od utrujenosti in vtisov.

Res nepozabno doživetje je videti amfiteater v Delfih, zakladnico, preročišče in olimpijski stadion. Muzej v Delfih hrani nekaj čudovitih skulptur ter posebno znano izkapanino, ki prikazuje središče zemlje. Vse te znamenitosti so gotovo tisočkrat fotografirane in človek se nehote nasmehne, ko vidi sicer hladnega Angleža, ko leži na hrbtu v amfiteatru in fotografira v vseh mogočih in nemogočih perspektivah vse, kar vidi okoli sebe.

V dobrih petih urah smo morali zapustiti Delfi in naslednje jutro smo pristali v luki Pirej. Prav gotovo je tu ena najlepših in največjih evropskih luk, in mi, ki smo vajeni razmer v naši Reki, smo bili začuden nad obsežnostjo in številom ladij v luki. Pirej, če ne drugače ga vsakdo pozna iz filma »Otroci Pireja«, je izredno zanimivo mesto z zelo starim delom mesta in najmodernejšim delom. Nešteto je zanimivosti in ne veš, kaj bi si ogledal. Prodajalne, metro, stare

spomenike, vila Elizabeth Taylor in imponantna stavba kluba ladjarjev, v katerem so včlanjeni vsi, ki imajo lastne jahte, z veliko igralnico, zgradbo najboljšega nogometnega kluba, katerega trener je nekdanji jugoslovanski igralec Bobek, ki je tu zelo poznan. Ne da bi opazil prehod, si že v Atenah, ki skupno s Pirejem tvorijo zaključeno celoto. Tri milijone prebivalcev in velika nasprotja v revščini in bogastvu. Nad vsemi pa Akropola, kot ostanek nekdanje moči velike atenske države. V Atenah ne veš, kaj bi si ogledal. Promet je neverjetno gost, v večini prevladujejo ameriški avtomobili. Na razpolago je trideset tisoč taksijev, ki so v razmerju z našimi zelo poceni. Ceste so v različnih barvah, za različne avtomobile. Na poti po Grčiji sem videl samo dva fiča.

Povsod skupine turistov, ki obležejo prav vse koticke, in kupijo vse, kar le morejo, od res lepih vaz, do najrazličnejših obiskov do vse mogočih pokrival.

Posebna zanimivost je menjava straže pred kraljevim dvorcem, ki se menja vsaki dve uri ob bliskanju kamer. Stražarji pa dostojanstveno prenašajo vse vsiljivosti turistov, ki jih skušajo spraviti iz ravnotežja.

Pogled na olimpijski stadion, kjer so bile prve olimpijske igre moderne dobe, je nekaj posebnega. Imel sem srečo, da sem bil prisoten pri prižiganju olimpijske bakle, ko je olimpijski ogenj pričel svojo pot v Tokio. Nepopisno navdušenje, ki se je stopnjevalo ob prihodu mladega grškega kralja, je bila lepa uvertura v prihodnje olimpijske igre.

»Akropolo videti in umreti«, bi se lahko reklo, posebno, če si jo obiskal v noči. Raznobarvni žarometi ti pričarajo nepozabne slike in samo čakaš, da se bo pod obzidjem pojavil Ahil na svojem

VEVČE, SEPTEMBRA — Naš ekonomist v izvozno-uvoznem oddelku Roman Sevsšek je bil na povabilo švicarske firme tamkaj na praksi. Del svojih vtisov je prihranil tudi za naš list. Takole pripoveduje:

Lausanne, lepo švicarsko mesto s približno 150.000 prebivalci, ki leži ob Lemanskem jezeru, je letos središče pozornosti švicarske in tudi svetovne javnosti. Mesto, ki leži tudi ob najbolj prometni cesti, ki veže Zenevo z glavnim mestom Bernom ter dalje s Zürichom, je letos prireditelj švicarske razstave, ki nosi ime EXPO-Ecposition Nationale.

To razstavo prireja Svica le vsakih 25 let in to vsakokrat v drugem mestu. Zadnja taka prireditelj je bila leta 1959. Torej pred četrto stoletje. Letošnja razstava ni samo večja od zadnje, temveč tudi bolj pomembna. Švicarji so nanjo zelo ponosni ter radi povabijo tujce, da si jo ogledajo, saj je tudi resnično vredna ogleda.

Razstava je na velikem prostoru zunaj mesta, ki obsega ca. 55 ha površine. Zato si mora obiskovalec vzeti najmanj 2 dni časa, da vse obhodi. Posebni vlaki in avtobusi, ki vozijo obiskovalce na to prireditelj se ustavijo na v ta namen zgrajenem kolidvoru. Od tu do vhoda v razstavni prostor vas popelje žičnica. Obiskovalec si potem lahko ogleda razstavo s posebno železnico, ki ga vozi po celem razstaviščnem prostoru. Kdor pa si hoče razstavo bolj natančno ogledati, bo kupil knjigo — vodič po razstavi — ter se napotil peš. Tak način ogleda je tudi najboljši in najcenejši.

Razstava, če jo smemo sploh tako imenovati, ni razstava v običajnem smislu besede, ki naj bi prikazala le gospodarski raz-

voj neke dežele, temveč je veliko več. Prikazati želi celotni razvoj Švice od nastanka države do danes in nakazati smernice bodočega razvoja dežele. Predstavlja najboljšo prilžnost, da spoznate deželo z vseh strani.

Kot uvod v razstavo je prvi paviljon pod naslovom »Pot današnje Švice«. Tu se lahko seznanimo z nastankom države, z njeno državno ureditvijo, z današnjim življenjem njenih prebivalcev itd. Svica je po obliki vladavine republika, konfederacija 22 delno samostojnih kantono, ki so notranje samostojni (imajo svoje organe oblasti, svoje predpise in podobno). Razlike med posameznimi kantoni so precejšnje. Nekateri kantoni so bolj gospodarsko razviti kot drugi. Glede na jezikovno področje se deli Svica na tri področja: na nemško, francosko in italijansko Svico. Največji del odpade na nemško govoreči del Švice, jugozahodni del na francosko ter jugovzhodni del na italijansko govoreči del. Vsi trije jeziki so uradni jeziki.

V posebnem oddelku prikazujejo v sliki in besedi nastanek dežele, njeno borbo za samostojnost, odnose med državljani, zunanjetrgovinske odnose in drugo. Ta oddelek prikaže, da lahko ljudje, kljub različni mentaliteti, kljub različnim jezikom, živijo v eni državi v miru in sožitju. Švicarska nevtralnost je tudi garancija za njeno neodvisnost.

Pet filmov, ki jih prikazujejo v petih medsebojno povezanih dvoranah, pa nakazuje nekatere probleme, ki jih bo morala država v bodoče rešiti, npr. stanovanjski problem, problem vedno gostejšega prometa itd.

V drugem paviljonu vidimo, kako prebivalci te male države preživljajo svoj prosti čas. V Švici je v veljavi 45-urni delovni teden. V večini podjetij delajo delavci od pol osme ure zjutraj do dvanajstih ter od pol dveh popoldne do šestih zvečer. Sobote imajo proste. Večina družin v soboto zapusti svoje domove ter odhaja na izlete ter se v nedeljo pozno zvečer vrača domov. V posebnem oddelku vidimo v slikah prikazan razvoj športa in razvoj zdravstvene službe. V posebni dvorani si obiskovalec lahko ogleda potek operacije srca.

Eden najlepših paviljonov je vsekakor paviljon prometa. Tu vidimo, kako je razvit železniški, cestni, zračni ter vodni promet. Železniški je popolnoma elektrificiran. Cestni promet je močno razvit in se je v zadnjih desetih letih popeteril. Švicarsko letališče Kloten pri Zürichu je eno največjih v Evropi, tu se križajo skoraj vse mednarodne zračne poti. Z Barcelonsko konvencijo ter z Mannheimskim aktom pa je država dobila tudi pravico do proste plovbe po Renu in po morju. Svica ima danes, čeprav ni pomorska država, tudi svojo trgovsko mornarico. Glavna atrakcija tega paviljona je tako imenovana »Circarana«. Devet aparatov v veliki dvorani projektira istočasno z vseh strani film, ki prikazuje gospodarnost prometa. Film si lahko istočasno ogleda 1500 obiskovalcev. Razstava modernih električnih lokomotiv, modeli novih osebnih vagonov v naravni velikosti, velik model nove železniške postaje v Bernu, ki jo se-

V notranjosti Krete smo obiskali središče nekdanje kretske-mikenske kulture — Knosos, ki je sredi nasadov grozdja in breskev. Čudovit dvorec kralja je samo še novo doživetje, ki je ostalo ovekovečeno v fotografskih aparatih.

Naveličani in že prepolni vtisov smo hoteli priti na kraj, kjer bi se lahko nemoteno kopali in sončili. Delno nam je to uspelo v Katakalonu in na Corfu, ki pa so kljub temu, da nimajo tako znanih kulturnih spomenikov, vsi polni turistov. ER

Sprehod po švicarski narodni razstavi

daj gradijo, vsekakor dopolnjuje ta paviljon.

Četrty paviljon je posvečen industriji in obrti. Svica velja danes za industrijsko visoko razvito državo. Dežela je brez surovin, razen seveda vodne sile. Zato mora vse rude uvažati. Veliki transportni stroški predstavljajo za državo veliko breme. Dežela pa ima druge prednosti, kot je visoko kvalificirana delovna sila, ki more zadostiti vsem potrebam sodobne tehnike. Cilj njihove proizvodnje so visoko kvalitetni izdelki, ki jih izvažajo na vse konce sveta.

Na razstavi vidimo razne proizvode kemične industrije, laboratorijske naprave, najraznovrstnejše stroje, različne vrste ur in podobno. Svica je znana kot najboljši proizvajalec ur na svetu. Danes ta industrijska veja izvozi skoraj 97% celotne proizvodnje ter je na tretjem mestu v izvozu, takoj za kemično in strojno industrijo.

Poseben oddelek je posvečen lesni, papirni in tekstilni industriji. Švicarska lesna industrija prikazuje s slikami, grafikoni in produkti razvoj lesne industrije. V lesni industriji je danes zaposlenih približno 70.000 oseb. V okviru celotne lesne industrije je danes v Švici ca. 16.000 obratov, ki se ukvarjajo z obdelavo lesa. Veliko lesnih izdelkov izvažajo predvsem v evropske države (v Francijo, Avstrijo, Nemčijo) pa tudi v dežele Azije, Afrike in Amerike.

V papirnem oddelku so razstavljeni izdelki papirne industrije — različne vrste papirjev in kartonov. Grafikoni nam prikazujejo proizvodnjo ter porabo papirja. Svica stoji po statistiki iz leta 1965 na četrtem mestu na svetu s 110 kg porabe papirja na prebivalca takoj za ZDA, Kanado in Švedsko. Celotna proizvodnja papirja je znašala leta 1959 150.000 ton, leta 1965 pa že 555.000 ton.

V posebnem delu razstave pod naslovom »Blago in njegova vrednost«, se lahko seznanimo z zunanjetrgovinsko dejavnostjo države, z načinom odpreme in pakiranja blaga. Ta sektor hoče pokazati mesto Švice v svetovnem gospodarstvu, da pride obiskovalec do sklepa, kako Svica brez ozkega sodelovanja z drugimi državami ne bi mogla živeti.

V predzadnjem oddelku se seznanimo obiskovalec s poljedelstvom, živinorejo, sadjarstvom, lovom ter ribogojstvom v današnji Švici, zadnji sektor pa je posvečen vojaški in obrambni sposobnosti države.

Seveda je poskrbljeno tudi za zabavo, saj je na razstaviščnem prostoru kar 48 restavracij vseh kategorij s piknik prostorom, s približno 20.000 sedeži. Razne športne prireditve, gledališke prireditve, kino ter razna predavanja, ki se jih lahko obiskovalec udeleži, pa dajejo tej prireditvi še večji pomen.

Po samem razstavišču so raztresene stojnice, kjer prodajajo razne spominke, razglednice ter podobno. Sredi tega zabavnega prostora stoji tudi visok razgledni stolp, s katerega je čudovit razgled po celem razstaviščnem prostoru. Pod njim so otroška zabavišča, cirkus, strelišča ter drugi objekti te vrste.

Velika privlačnost je mezoskaf. To je v turistične namene preurejena podmornica, ki vas seveda, če plačate precej visoko voznino, popelje na izlet v jezerske globline.

Svica je dejansko ponosna na to svojo prireditelj. To je čutili na vsakem koraku. Povsod kamor pridete, v katerokoli mesto, na katerokoli prireditelj, naletite na raznovrstne reklamne lepake, ki vas vabijo na razstavo. Tudi televizija in radio imata skoraj vsak dan na sporedu oddaje, ki govore o značilnosti posameznih objektov na razstavi. Kljub veliki reklami je vendarle res, da je ogled razstave za vsakega obiskovalca enkratno nepozabno doživetje. R.S.

ER

Dijaki med počitnicami

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — V letošnjih šolskih počitnicah je v naši tovarni delalo 49 dijakov in študentov, ki so bili na delu od enega do dveh mesecev. Opravili so skupno 12.522 delovnih ur. Za te ure jim je podjetje izplačalo 1.703.695 din neto. Razen tega je 18 dijakov opravljalo tudi obvezno počitniško ali delovno prakso. Ti so opravili 2469 delovnih ur in za to prejeli nagrado 265.760 din. Dijaki so torej v juniju, juliju in avgustu opravili skupno 14.991 delovnih ur in zaslužili 1.969.455 din ali v povprečju 132 din na uro. Dejanski zaslužki so bili zelo različni. Najnižji je bil 19.000 din, najvišji pa 30.000 din s pogojem, da je dijak delal ves mesec. Za razliko od prejšnjih let, ko smo dijake plačevali v glavnem za prizadevnost pri delu, smo v letošnjem letu upoštevali še delovno mesto, na katerem je dijak delal. Tako v letošnjem letu dva dijaka z enako oceno za prizadevnost nista bila enako plačana, če sta delala na različnih delovnih mestih. Odločilna za nagrajevanje je bila zahtevnost delovnega mesta in število opravljenih ur. Osnova za izračun osebnega dohodka dijaka na delu med počitnicami je bilo število točk tistega delovnega mesta, na katerem je delal. Vrednost

točke je bila 4 din in na ta način je bila izračunana vrednost delovne ure. Če je dijak delal v nočni izmeni, je dobil še 25% nočnega dodatka, za nedeljsko delo pa 75% nedeljskega dodatka. Tako smo pri obračunu upoštevali tudi elemente, ki vplivajo na osebni dohodek redno zaposlenih delavcev.

Ob nastopu dela je vsak dijak dobil evidenčni list, na katerem mu je nadrejeni vodil delovne ure in za vsak dan dal oceno za prizadevnost pri delu. Ugotoviti moramo, da v letošnjih počitnicah ni bilo slabše ocene kot prav dobro. To pomeni, da so dijaki vedeli, da bo nagrada za delo odvisna od prizadevnosti in so si temu primerno tudi prizadevali opraviti svojo nalogo čim bolj vestno in natančno. Dijaki so bili zaposleni po vseh obratih tovarne in so pretežno nadomeščali delavce, ki so bili v tem času na dopustu. Tako so nam pomagali, da glavna dopustniška sezona ni negativno vplivala na proizvodne rezultate, kljub temu, da je bilo v juliju in avgustu 60 do 80 ljudi dnevno na dopustu. To pomeni, da je podjetje ekonomsko zainteresirano za počitniško delo dijakov.

Obvezna počitniška praksa dijakov je za podjetje ekonomsko manj ugodna, ker moramo paziti,

da dijak izpolni program, ki ga je dobil od šole. Zato ni vseeno, na kakem delovnem mestu zaposlimo takega dijaka. Kljub temu, pa smo jih skušali vključiti v dela, ki so v skladu z njihovim učnim programom in obenem tudi v korist podjetja. Delavski svet podjetja je v letošnjem letu zvišal nagrade za dijake, ki opravljajo obvezno počitniško prakso od 7000 din do 20.000 din. Konkretna nagrada posameznika pa je bila odvisna od prizadevnosti pri delu. V letošnjih počitnicah je večina dijakov prejela najvišjo nagrado, to je 20.000 din, bilo pa je tudi nekaj dijakov, ki so prejeli 8 do 10.000 din. Če ob tem izrazim željo podjetja, lahko rečem, da si mi ne želimo dijakov, ki bi zaslužili nizke nagrade, ker taki dijaki mimo drugega tudi zelo neugodno vplivajo na zaposlene, ter ustvarjajo negativno mišljenje o njih kot bodočih strokovnjakov. Dijaka, ki se ne vključijo aktivno v delo, temveč samo opazujejo druge, kako delajo, delavci zelo nejevoljno sprejmejo. Zato taki dijaki delajo sebi in drugim slabo uslugo. M

Drobne novice iz ZMS obrata Vevče

VEVČE, SEPTEMBRA — V zadnjih dveh mesecih juliju in avgustu delo ZMS kljub dopustniškemu razpoloženju ni zamrlo. V tem času smo imeli več sestankov in razgovorov, na katerih smo obravnavali tekoče naloge.

V juliju smo na svečani seji TK ZMS počastili dogodke pred 25 leti, analizirali naše dosedanje delo, petim mladinkam in mladincem, ki so bili do sedaj prizadevani, podarili knjižne nagrade, kot spodbuda za nadaljnje še kvalitetnejše sodelovanje v mladinski organizaciji. Seje se je udeležil tudi direktor podjetja tov. Albin Vengust, ki je zbranim orisal dogodke v juliju 1941, kot jih je sam doživljal. Ob zaključku svoje razprave pa je nakazal nekaj pomembnejših nalog, ki čakajo mladino pri bodočem delu.

Na zadnji seji TK, v avgustu, pa smo obravnavali te tekoče naloge:

— Udeležba naših mladincev in mladink na zvezni delovni akciji. V ta namen je bilo sklenjeno, da se bo akcije udeležilo 6 mladincev. Mnenja smo bili, da bodo v MDB spoznali ne samo brigadirje vse Jugoslavije, temveč se bodo seznanili na brigadnih konferencah, raznih predavanjih z značilnostmi našega družbenega političnega razvoja in gospodarstva ter tako lažje sodelovali pri delu ZMS našega obrata po vrnitvi iz mladinske delovne akcije.

— Sklenili smo, da v mesecu septembru skličemo proizvodno konferenco, na kateri bomo obravnavali produktivnost dela in uvedbo nagrajevanja tehničnih in organizacijskih izboljšav v našem podjetju. Na konferenci bodo sodelovali tudi predstavniki mladine obrata Medvođe.

— V oktobru organizirani razgovor mladih študentov z vodstvom ZMS, bo nakazal bodoče smernice za nadaljnje kvalitetnejše sodelovanje in njihovo vključitev v gospodarska in družbeno politična dogajanja podjetja.

— Sklenili smo izvesti nekaj delovnih akcij v prihodnjem mesecu na začetnih delih gradnje športnega stadiona. Delovne akcije bodo v popoldanskem času.

Z ozirom za zanimanje kolektiva za fotografiranje bomo ustanovili foto krožek, saj so pogoji za delo in njegov obstoj zadovoljivi. Število fotoamaterjev je v našem obratu precejšnje. Nekateri v večji meri, drugi v manjši obvladujejo vse od fotografiranja do izdelave slik. Zato bo krožek nedvomno lepo obiskan. Inicijativni odbor se bo v najkrajšem času sestal in pripravil vse potrebno za začetek dela. J. M.

Kdo ve, koliko milijonkrat so se zavrtela kolesa in ostali deli kuhalnikov, ki sedaj čakajo, da jih bodo odpeljali?

Stroji stari 100 let ali morda še več se umikajo novim

VEVČE, SEPTEMBRA — Z dograditvijo flotatorjev, strojev za lovljenje vlaken iz odpadnih voda, o katerih smo na tem mestu že pisali, so stari bobnasti lovilci vlaken, sistema Füllner odigrali svojo vlogo. Ti stroji so bili montirani leta 1895 in torej nepretrgoma obratovali skoraj 70 let. V tem mesecu so jih naše remontne delavnice začele odstranjevati. Vzponedno z njimi je bila odstranjena tudi vsa oprema strojev, kot litoželezna korita, pralnice klobučevin, zobati prenosi itd.

Se večja zanimivost, »muzejske« vrednosti pa so okrogli kuhalniki celuloze, ki so popolnoma dotrajali. Vgrajeni so bili leta 1880. V 84 letih obratovanja so služili za vsa mogoča proizvodnja in eksperimente. Tako za kuhanje celuloze iz vseh vrst lesa, za kuhanje polsnovi iz krp in enoletnih bilk. Uporabljal jih je tudi Inštitut za celulozo in papir, ki je z njihovo uporabo raziskoval nove dosežke v proizvodnji surovin za papirno industrijo. Zadnje čase smo jih največ uporabljali za kuhanje foto oziroma PNK celuloze. Prootno so kuhalniki stali v posloju predelovalnice papirnih odpadkov pri brusilniškem in papirnem lijaku, po letu

1950 pa so obratovali v Janeziji, v sklopu stare belilnice celuloze, ki bo počasi nehala z obratovanjem, s tem da se bo celotna proizvodnja belilne celuloze prenesla v obrat Medvođe.

Pobrskali smo po arhivu, da bi našli nekaj podatkov o zadevnih dotrajanih strojih in našli Certifikat, izdan leta 1880. Omembe vredna sta podatka na tem dokumentu in sicer: Leto konstrukcije strojev — nepoznano in proizvajalec nepoznan. Torej že leta 1880 niso vedeli, kdo je kuhalnik skonstruiral in kdaj, kar da domnevati, da njihova starost sega precej nazaj od leta dograditve.

S takimi in podobnimi stroji se še vedno ubadajo stara podjetja, med njimi tudi naše. Majhen sprehod po obratih bi odkril marsikaj podobnega, kar človek mimogrede ni ni opazi. Jasno pa je, da taki stroji zahtevajo ogromne stroške za popravila, čeprav je proizvodnost zaradi primitivnosti in zastarelosti, v primerjavi z novimi stroji, zelo majhna.

Demontaža kuhalnikov — veteranov je že izoršana. Skraj celotno napravo so zrezali in bo odposlana kot staro železo.

V začetku avgusta so imeli naši gasilci mokre vaje v Bizoviku. Na teh vajah so se posebno izkazale pomlajene vrste naše gasilske organizacije

Gasilci sodelujejo in rešujejo

VEVČE, SEPTEMBRA — Pred nedavnim je prostovoljno gasilsko društvo Bizovik proslavilo 80-letnico svojega obstoja. Pri tem lepem jubileju požrtvovalnega dela so sodelovali tudi vevški gasilci. Proslava je bila združena z vajami in tekmovanjem. Pri mokrih vajah so Vevčani gledali na čas in lepoto izvedbe dosegli najboljši uspeh. Posebno je pohvalno, da gasilska organizacija stalno pomlajuje svoje vrste, ki so sposobne dosegati rezultate na tekmovanjih, še bolj pa znajo prijeti za delo, kadar je treba pomagati v nesreči. To se je dobro izkazalo ob ne-

davnem požaru na Vevčah, ko je gorelo gospodarsko poslopje. Nudili so vsestransko pomoč prizadetim, obenem pa ubranili širjenje požara na sosednje zgradbe, ki izgorelo stavbo tesno objemajo. V času požara je bilo slišati marsikatero pohvalno besedo o gasilcih.

Da pa jih ne bi združevalo samo požrtvovalno delo, se radi zberejo tudi drugače. Tako so v začetku septembra napravili skupinski izlet v Polhov Gradec, kamor so povabili tudi svoje. Mlajši so se povzpeli na Grmado, starejši pa so pokramljali ob kozarčku sladkega.

Na izletu v Polhovem Gradcu

Certifikat, napravljen ob vgraditvi kuhalnikov leta 1880

Zanimivosti iz papirnice Količevo

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — V letošnjem letu je ljudska tehnika Papirnice Količevo organizirala že drugi tečaj za šoferje amaterje. Tečaj, ki je trajal od

Počitniška praksa

VEVČE, SEPTEMBRA — Novo šolsko leto je za dijake vseh šol spet korak naprej k poklicu. Čeprav se počitnice imenujejo počitnice, so nekateri dijaki, med njimi tudi naši štipendisti, opravljali obvezno in neobvezno počitniško prakso v podjetju po en ali celo dva meseca. Posebno letos je bil pritisk šol in dijakov samih za odobritev praktičnih mest na podjetje zelo velik. Vzrok temu je tudi to, da imajo letos tudi gimnazije v svojem učnem programu obvezno prakso v proizvodnji.

Tako se je v obeh naših obratih od junija do sept. zvrstilo kar 76 dijakov na obvezni praksi in 81 na neobvezni, tako da smo jim izplačali za delo skoraj 2 in pol milijona nagrad, kot predvideva pravilnik oziroma sklepi samoupravnih organov. Dijaki, posebno oni iz neobvezne prakse, so delno nadomestili delavce, ki so bili na dopustih, medtem ko je bilo trenutno manj koristi od dijakov iz obvezne prakse. Ker pa so le-ti večidel naši štipendisti, je prav, da se že med šolanjem spoznajo z načinom proizvodnje in organizacijo, tako da bodo ob prejemu dolžnosti že marsikaj vedeli, kar bi jim mogli naknadno nuditi.

Večina dijakov je pokazala voljo do dela, po čemer so bili tudi nagrajeni. Največji interes do dela so pokazali papirničarji, kar je razumljivo, saj so si že ob vstopu v šolo izbrali poklic, ki jih zbljuje s kolektivom.

5. 8. do 3. 9. 1964 je obiskovalo 24 tečajnikov. Predavanja so bila 4-krat tedensko po 3 ure. Po končanih 52 urah predavanja so imeli tečajniki preizkus pridobljenega znanja na ta način, da so reševali testne pole, na katerih je bilo 36 vprašanj. Testne pole so morali rešiti v 45 minutah in rezultat preizkusa je bil tak:

5 tečajniki so rešili testne pole brez napak,

6 tečajnikov je rešilo testne pole z eno napako,

5 tečajnikov je rešilo testne pole z dvema napakama,

5 tečajnikov je rešilo testne pole s tremi napakami,

5 tečajnikov je rešilo testne pole s 4 in več napakami.

Iz preizkusa znanja oz. gornjih rezultatov sledi, da bi na izpitu za šoferje amaterje iz teoretičnega dela padlo 5 tečajnikov. Po novih navodilih naredi izpit iz teorije za šoferje tisti kandidat, ki je pri reševanju testnih pol naredil največ tri napake. Zato priporočamo tečajnikom, da do izpitov utrujejo pridobljeno snov in jim želimo, da uspešno opravijo izpite za šoferje amaterje.

*

V zadnjih letih je podjetje začelo z načrtno gradnjo stanovanj in zdaj na tem področju celo prednjačimo v primerjavi z drugimi podjetji na območju občine Domžale. Zdaj v tovarniških stanovanjih stanuje 91 družin in 12 samcev. V mesecu septembru ali najkasneje v začetku oktobra bo vseljiv novi 6-stanovanjski blok v Radomljah. Že prihodnji mesec lbomo pričeli z gradnjo novega 6-stanovanjskega bloka, prav tako v Radomljah.

Glavna sezona dopustov in letovanja na morju ali v planinah je za nami. Tako je svoj dopust na morju v počitniškem domu v Fiesi preživelo 140 oseb (članov kolektiva in njihovih ožjih svojcev), kar znaša skupno 1120 dopustniških dni. V počitniškem naselju v Izoli pa je letovalo 45 oseb in tu preživelo 544 dopustniških dni. Tudi planinska kočna na Veliki Planini je bila v juliju in avgustu mesecu polno zasedena. Tam je preživelo svoj dopust 74 oseb.

Planinska kočna na Veliki Planini, ki jo je postavilo podjetje za člane kolektiva, služi svojemu namenu. V letošnjem letu je kočna obiskala skupno 121 oseb. V kočni so se zadržali 2 do 7 dni.

*

Dnevna poraba premoga v podjetju znaša 140 ton. Dospeli premog morajo delavci iztovarjati iz vagonov z lopatami. Da se bo to delo mehaniziralo, je pred časom delavski svet sprejel ustrezne sklepe v zvezi z mehanizacijo razkladanja premoga. Tako nam je že dobavila Strojna tovarna Trbovlje transportno napravo za razkladanje premoga iz vagonov. Ko bodo v podjetju dobavljeni še manjkajoči transportni trakovi, se bodo takoj montirale transportne naprave za razkladanje premoga.

*

Dve skupini članov našega Planinskega društva sta v avgustu naredili izlet v Julijske Alpe. Ena skupina se je povzpela po Banbergerjevi poti na vrh Triglav ter se po obisku Planike, Kredarice vrnila po Tomiškovi poti nazaj v Vrata. Druga skupina je šla iz Vrat po poti čez Prag na Kredarico, kjer je prespala. Naslednji dan zgodaj zjutraj je dočkala sončni vzhod na vrhu Triglava pri Aljaževem stolpu. S Triglava se je skupina spustila mimo Planike, Doliča, čez Prehodavce v dolino Triglavskih jezer. Od tu pa naslednji dan na Komno, spotoma so obiskali še Bogatinsko sedlo, oz. v Bohinjsko dolino.

Tradicionalno srečanje z našimi upokojenci

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Sindikalna podružnica našega podjetja je, kot že vrsto let, tudi letos organizirala srečanje s svojimi upokojenimi delavci. Preteklo leto je priredila izlet na Jezersko, ki pa ga je motilo izredno slabo vreme in tako skoraj onemogočilo, da bi si udeleženci lahko ogledali vse lepote tega predela naše ožje domovine. Zato so že takrat sklenili, da bodo šli še enkrat na Jezersko in tako nadoknadili zamujeno. Vendar pa jim tudi letos vreme ni bilo naklonjeno, kar pa seveda ni motilo čudovitega razpoloženja prisotnih, tako med vožnjo kot tudi v Domu na Jezerskem.

Od 104 upokojencev, kolikor jih ima podjetje, se je izleta udeležilo 80, med njimi ni manjkalo tudi tistih, ki so stari 80 let. Dne 20. avgusta ob 8. uri so se odpeljali z avtobusom; tako kot vedno, ko so prihajali v službo, tako so tudi točno prišli na dogovorjena postajališča. Ob prihodu na Jezersko ni hotelo biti konca pozdravljanja in seganja v roke nekdanjim tovarišem na delovnem mestu, sedaj pa prijateljem in znancem. Povabljenec je v imenu sindikalne podružnice podjetja pozdravil tajnik ing. Niko Belšak. Po pozdravnem nagovoru je sledila zakuska, po zakuski pa ogled Jezerskega. Po vrnitvi z izleta je sledilo veselo rajanje in z užitkom je bilo gledati upokojence, kako so vsi mladostno ob veselih zvokih obračali pete. Razpoloženje je bilo na višku, seveda ni manjka-

Na poti v dolino Triglavskih jezer — Foto Janez Kosmač

Skupina pod Aljaževim stolpom — Foto Janez Kosmač

Prijateljsko srečanje z železničarji

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Sindikalna podružnica Papirnice Količevo je 24. avgusta 1964 organizirala prijateljsko srečanje v nogometu in namiznem tenisu med ekipo našega podjetja in Železniško tiskarno Ljubljana. Namiznoteniško srečanje, ki je bilo v Papirnici Količevo, se je končalo z neodločenim rezultatom 3:3. V ekipi gostov je nastopil tudi znani trener državne reprezentance Terečnik, ki je pokazal najboljšo igro in mu zaenkrat domači igralci niso bili dorasli. Nogometna tekma, ki je bila v Jarsah, se je končala z rezultatom 3:1 v korist Papirnice Količevo. V povratnem srečanju, ki je bilo teden dni kasneje, so naši nogometaši zopet zmagali, tokrat z rezultatom 5:2. Namiznoteniški igralci pa so premagali tiskarno 5:2. V ekipi domačinov se je močno poznala odsotnost trenerja Terečnika, zato naši igralci niso imeli težkega dela in so zaslužno zmagali s tako visokim rezultatom. Nogometno srečanje je bilo zelo zanimivo, ker smo videli obilico lepih golov, vendar pa bi bilo lahko še zanimivejše, če bi bila nasprotnika bolj izenačena. Vsa tekmovanja so potekala in se končala v pravem športnem duhu ter bi jih bilo treba v letošnjem letu še organizirati in tako vsaj malo izpolniti praznino, ki je nastala zaradi odpovedi športnih iger.

-O-

Posetnica

URŠA POPIT
IN
TIT ZULE

LOZNICA

»Zakaj viskoza dela nam težave?«
vprašuje Uršo njen kolega Tit.

»Če naše analize so majave,
naj drugi pridejo nas podučiti!

Morda potrebne so še raziskave
nekoga, ki v posetnici je skrit?«

Rešitev te uganke ti zares odkrije
POMEMBNO USTANOVNO
naše industrije.

Vevče, poletje 1964 — Naš počitniški dom na Jelovici je prav v zadnjem času precej zaseden. Člani našega kolektiva so spoznali, da se lahko dopust prijetno preživi tudi v hribih, v miru in na svežem zraku. Okolica nudi precej možnosti izletov. Vsekakor pa k dobremu razpoloženju prispeva svoj delež tudi osebje doma, to je obe kuharici in neumorni tovariš Kam (V. B.)

Le resno delo obrodi sadove

○ delu plavalcev PK Slavija

VEVČE, SEPTEMBRA — Pogledno najprej, kaj vse so v letošnjem letu dosegli naši plavalci in s kakšnimi uspehi se lahko

III. spominski šahovski turnir Hering - Zupančič v Domžalah

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Agilni šahovski klub Domžale je že tretjič organiziral šahovski turnir v spomin pokojnih igralcev in šahovskih organizatorjev Heringa in Zupančiča, ki sta mnogo storila za razvoj šaha v kamniško-domžalskem kotu.

Turnir je bil v času od 29. avgusta do 11. septembra 1964 v Domžalah. Razdeljen je bil v dve skupini.

V prvi, močnejši, so igrali: Albin Planinc, mojstrski kandidat in drugoplasirani na letošnjem prvenstvu Slovenije, prvokategorniki Jože Šiška, Zvonko Draksler, Janez Saradžin iz Ljubljane, najboljši kamniški igralec drugokategorniki ing. Milan Trbižan, Marjan Karner in Troha, ter najboljši člani SK Domžale, mojstrski kandidat Vlado Ivačič, prvokategornik Vide Vavpetič ter drugokategorniki Jože Plahutnik, Janez Sivec in Stane Laznik.

V drugi skupini, ki je imela izrazito spominski značaj, saj so sodelovali samo soigralci in prijatelji pokojnih Heringa in Zupančiča, pa so bili: Pogačar, Nerat, Ritonja, Bračič iz Kamnika, Vidic in Jagodic iz Podgorja, Ocepek iz Komende, Žitko in Mitja Zupančič iz Radomelj ter Ivo Sone, Peter Zupančič in Ljubiša Milič iz Domžal.

V prvi skupini je ves čas turnirja vodil Ivačič, ki so mu bili tik za petami Planinc, Plahutnik, Vavpetič in Draksler. Z zmago nad najhujšim nasprotnikom Planincem v predzadnjem kolu si je Ivačič zagotovil prvo mesto. Med vsemi je pokazal najboljšo in najsigurnejšo igro, saj je edini neporaženi igralec na turnirju. 2. mesto si je s svojo brezkompromisno in kombinatno igro osvojil Planinc. Za njegovo igro je bilo med gledalci največ zanimanja, saj so prišli pri vratolomnih kombinacijah in nepričakovanih žrtvah prav gotovo na svoj račun. Tretje mesto je nekoliko nepričakovano zasedel Jože Plahutnik in si zopet priboril prvo kategorijo. Četrto mesto je zasedel Vide Vavpetič, peto pa Draksler. Oba bi po svoji igri zaslužila nekoliko višje mesto.

Končni vrstni red je naslednji: Ivačič 8,5, Planinc 8, Plahutnik 7,5, Vavpetič 7, Draksler 6, Šiška in Troha 5,5, Saradžin in Trbižan 4,5, Sivec 3,5, Laznik 3, Karner 2,5 točke.

V drugi skupini je do zadnjega kola vodil Mitja Zupančič, šele z nepričakovanim porazom proti Vidicu ga je prehitel Peter Zupančič in tako zasedel prvo mesto. V opravičilo za poraza v zadnjih dveh kolu navažamo, da je Mitja Zupančič nastopil nekoliko bolan. Tudi za tretje mesto se je zgodilo podobno: v zadnjem kolu je Bračiča potisnil na četrto mesto Sone.

Končni vrstni red: Peter Zupančič 9, M. Zupančič 8,5, Sone 7, Bračič 6,5, Pogačar in Jagodic 6, Ritonja in Žitko 4,5, Narat, Milič in Vidic 4 ter Ocepek 2 točki.

Turnir je bil zelo dobro organiziran, vodil pa ga je uspešno sodnik Lado Hren.

Kot vidimo, so se tega turnirja udeležili štirje šahisti Papirnice Količevo: Vavpetič, Laznik, Sone in Milič, ki so bili tudi glavni organizatorji tega uspešnega turnirja.

V. V.

pohvalijo. Kot vemo, je ta nov plavalni klub letos prvič nastopal v ekipni konkurenci v II. slovenski ligi. Čeprav na začetku nismo računali na kakšen vidnejši uspeh, saj smo le s težavo sestavili dovolj številno ekipo za to tekmovanje, so nas naši plavalci in plavalke nadvse ugodno presenetili.

Tekmovanje v drugi slovenski plavalni ligi je potekalo v dveh skupinah, ljubljanski in gorenjski. Plavalni klub Slavija je nastopal v ljubljanski skupini, skupno s Celulozarjem II, Ilirijo II in Ljubljano III, medtem ko so v gorenjski skupini tekmovali: Triglav II, Triglav III, Radovljica in Jesenice.

Prvi nastop v Krškem proti Celulozarju nam kljub porazu ni vzel poguma, čeprav smo dvojni z renimiranim nasprotnikom izgubili s precejšno razliko. V drugem kolu smo Iliriji nudili že precej močnejši odpor in smo srečanje izgubili z najmanjšo možno razliko ene same točke. S tem pa je bilo tudi konec naših porazov, saj smo v vseh preostalih srečanjih in povratnih tekmah izdatno premagovali svoje nasprotnike in na koncu tekmovalja v ljubljanski skupini II. slovenske plavalne lige osvojili prvo mesto.

Na finalnem delu tekmovalja celotne druge slovenske plavalne lige, ki je bilo v Krškem, smo zasedli tretje mesto za Celulozarjem II in Triglavom II, čeprav nas je slednji le s težavo spravil v koš in smo nastopali brez pionirja Marjana Robide, ki je ravno v tem času tekmoval za republiško pionirsko reprezentanco v Beogradu. Povrh vsega pa sta naša nasprotnika nastopala okrepljena še s plavalci prvih ekip, ki sicer tekmujejo v

gre posebna pohvala še za marljivost in vestnost pri treniranju, pa še za Vrešvo, Cerarjevo in Kržičevo.

V mladinski ekipi moramo pohvaliti predvsem Živko Meljo, ki je zelo perspektivna plavalca, Zdenko Lorbek, Miloša Švarca, Marka Robido in Andreja Klešnika, ki se bodo z resnim delom kmalu lahko uvrstili med najboljše slovenske plavalce.

In še trije so, ki jih nikakor ne smemo prezreti. Tatjana Černe, Jernej Prevodnik in Zmago Šajhar so, čeprav že člani, potrdili svojo nadarjenost za plavanje in so s svojimi kvalitetnimi rezultati največ prispevali k ekipnemu uspehu v ligi. Žal Zmago sedaj zapušča naše vrste, ker odhaja na odsluženje vojaškega roka, mi pa želimo, da bi se čimprej vrnil med nas, saj bo z njegovim odhodom nastala v ekipi vrzel, ki je ne bomo mogli kar tako zamašiti.

Vsi ti uspehi pa niso prišli sami po sebi, ampak so rezultat trdega sistematičnega dela, s katerim smo pričeli že v zimskem času v malem bazenu v Ljubljani in smo v poletnih mesecih z njim nadaljevali v Vevčah. Žal je mnogo plavalcev, ki so v zimskem času pridno vadili, poleti zapustilo naše vrste, vendar upamo, da jih bomo letos ponovno vključili v delo in jih tudi obdržali v svoji sredini. Vendar je poleti več ali manj redno treniralo okoli petdeset članov kluba, kar je za začetek nedvomno veliko, letos pa upamo, da bomo naše vrste vsaj podvojili. Zavedati se moramo namreč, da je za uspehe v plavalnem športu potrebna primerna množičnost, resnost in vztrajnost skozi vse leto.

Ne bi bilo prav, če bi v obratunu našega letošnjega dela ob

Poletja je sicer konec, ostane pa spomin na prezasedeno vevško kopališče in želja, da bi vendar lahko zgradili pokriti bazen

zvezni jugoslovanski plavalni ligi. Razumljivo je, da v takšni konkurenci kljub dobrim rezultatom naših plavalcev nismo mogli doseči kaj več.

Naši plavalci in plavalke so v letošnjem letu nastopili še na mitingu mladih, ki je bil aprila v Kranju v zimskem bazenu, na slovenskem članskem, mladinskem in pionirskem prvenstvu, na zaključku sezone pa še na odprtem klubskem prvenstvu, ki so se ga udeležili tudi plavalci PK Ljubljane. Tudi na teh tekmovanjih so posamezniki dosegli nekaj izrednih uspehov, med katerimi je pohvaliti malega Marjana Robido, ki je osvojil naslov republiškega pionirskega prvaka v najtežji plavalni disciplini za pionirje — 100 m metuljček. Na oder zmagovalcev je stopil tudi Marjan Cvetkovič, ki je zasedel tretje mesto v kategoriji mlajših pionirjev na 50 m crawl. Ko smo že pri pionirjih, nikakor ne moremo prezreti rezultatov Mojce Libersarjeve, ki bo prav gotovo že v naslednjem letu krepko mešala račune svojim starejšim konkurentkam, seveda le, če bo tudi vnaprej tako marljivo vadila kot doslej. Isto velja tudi za mladega Srečka Andriča, ki mu

uspehih plavalcev pozabili na požrtvovalno pionirsko delo klubskih funkcionarjev in trenerjev. V prvi vrsti je zasluga tov. Novaka, da je klub sploh pričel z delom, saj je bil prav on pobudnik akcije za ustanovitev plavalnega kolektiva na Vevčah in v Mostah, ki je kasneje združil mlade plavalce v vrstah PK Slavije. Tudi kasneje je težišče dela ostalo na njegovih ramenih, le da se mu je priključil še tov. Janko Vidic, ki je opravljal vse tehnično delo, tako da je klub zaživel, kakor je treba. Tovariš Krevh, profesor telovadbe, pa je bil pobudnik na osemletki in stalni sodelavec. Tudi kolektiv papirnice je pokazal za našo aktivnost veliko razumevanja in je prav, da se mu na tem mestu za vso pomoč zahvalimo. Isto velja tudi za Zvezo za telesno vzgojo občine Moste — Polje.

Naj na koncu še enkrat čestitam tekmovalcem in funkcionarjem za dosežene uspehe in poударim, da je plavanje ena najlepših in najbolj koristnih športnih panog za našo mladino, uspehi pa terjajo večletno resno, načrtno delo, ki terja od plavalcev dosti naporov in trdne volje.

G. J.

Iz albuma fotoamaterja

Sončni vzhod z vrha Triglava — Foto Janez Kosmač

KEGLJAČI...

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — V teku je prvenstvo posameznikov Papirnice Količevo za avgust in september. Po številu nastopajočih opazimo, da kegljaška vnema v našem podjetju v poletnih mesecih opada. V našem klubu je samo nekaj kegljačev, ki redno, vsaj enkrat na teden pridejo na kegljišče in trenirajo. To se odraža tudi na tekmovanjih, saj tekmovalci, ki ne trenirajo, ne dosegajo rezultatov, ki jih sicer od njih pričakujemo.

Sedaj, ko je klub tudi uradno prijavljen pri Kegljiaški zvezi Slovenije in bo nastopal pod imenom: Kegljiaški klub Papirnice Količevo (to je bila želja večine kegljačev papirnice), bi moral z rezultati pokazati svojo pravo vrednost in dokazati, da ta korak ni bil brez osnove.

Sedanje stanje pa je naslednje: klub obstaja, tekmovalci (člani kluba) ne trenirajo, sestajajo pa se le takrat, kadar je na sporedu tekma. Seveda so tudi rezultati temu primerni. Vse možnosti pa so, da bi klub dosegal lepe uspehe v tekmovanjih, saj ima za to vse pogoje, solidno moštvo, seveda, če bi tekmovalci redno

trenirali, kegljišče, na katerem so možni rezultati mednarodne vrednosti (to je nedavno dokazal državni reprezentant Grom), pa še več drugih pogojev, katerih bi bil vsak klub vesel. Kegljiašče v Jaršah pa sameva. Tako je npr. na prvenstvu posameznikov za mesec junij—julij nastopalo samo 12 kegljačev, torej v 2 mesecih je obiskovalo kegljišče le 12 članov! To pa je za naš klub, ki šteje več kot 30 kegljačev, bore malo. Upajmo, da je to samo prehodna doba in da bo že na naslednjem tekmovanju oktober—november—december število tekmovalcev poraslo.

Še rezultati prvenstva junij—julij: zmagovalac je postal zopet Vide Vavpetič in to s poprečjem 591 kegljev. Za njim sledijo Sone s 573, Fric Majhenič 572, Vavpetič II 568, Volčini 556 kegljev itd.

Na žalost pa so med kegljači tudi izjeme. Nekateri tekmovalci ne oddajo tekmovalnega lističa, če dosežejo slab rezultat, temveč ga zadržijo in uničijo, tako, da se le-teh ne vnese v tabelo.

—EJ

Novi rekordi na kegljišču v Jaršah

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Pred kratkim je bila v Jaršah prijateljska kegljaška tekma med KK Brest iz Cerknice in Papirnice Količevo v disciplini 6 × 150 lučajev. Tekmovanje se je pričelo ob 17. uri, toda vsi smo nestrno čakali nastop zadnjih treh tekmovalcev, med katerimi je bil tudi državni reprezentant Grom. Že po prvih njegovih metih je bilo opaziti, da je rekord kegljišča 654 podrtih kegljev, ki je bil v lasti Zdešarja iz kegljaškega kluba Gradis (Ljubljana) v nevarnosti. Prisotni smo občudovali državnega prvaka, s kakšno lahkoto in natančnostjo ta odlični tekmovalac podira keglje. Grom je kegljal res odlično, iz steze v stezo je dosegal boljše rezultate, tako da je rekord kegljišča presegel za celih 42 kegljev. Njegov rezultat na 150 lučajev je znašal 696 podrtih kegljev. Klubski tovariši in prisotni so ga naprosili, naj odmeče še 50 lučajev, da bo skupno torej 200 lučajev. Zopet je začel na 2 stezi in podrl 228 kegljev. Tako je Grom dosegel 924 kegljev na 200 lučajev, kar je prvič, da je nekdo podrl preko 900 kegljev na kegljišču v Jaršah. Malo gledalcev, saj se je tekmovalje končalo po 22. uri, je z burnim aplavzom čestitalo Gromu k novemu rekordu kegljišča.

Na tem tekmovanju je torej Grom dosegel kar 4 nove rekorde našega kegljišča in to:

na 50 lučajev 242 podrtih kegljev
na 100 lučajev 470 podrtih kegljev
na 150 lučajev 696 podrtih kegljev
na 200 lučajev 924 podrtih kegljev

In še posamezni rezultati tekme:

KK Brest

Lah 580
Urbas 539
Zorman 549
Kočevar 575
Tornič 570
Grom 696

KK Papirnica

Vavpetič A. 624
Petkovič 523
Majhenič F. 555
Lukman 505
Sone 587
Vavpetič V. 589

Končni rezultat tekme se glasi: KK Brest : KK Papirnica 3509:3379

Po tekmi smo naše goste iz Cerknice pogostili, čestitali jim za zmago, še posebno tov. Gromu in mu zaželi, da bi še in še dosegal rekorde v državnem in svetovnem merilu.

—EJ

